

Älvsjös lägereldar

Torget vid Älvsjö centrum är en mötesplats där elementen svarar mot de små händelserna: att mötas, stanna upp och bara vistas, skriver arkitekten Åsa Drougge. Inspirationen är hämtad från brasan som skapar intimitet, ljus och värme.

TEXT ÅSA DROUGGE FOTO NIVÅ

Det nya stadsutvecklingsprojektet i Älvsjö centrum omfattar ny bostadsbebyggelse intill järnvägen och en bussterminal kombinerat med kontor och handel koncentrerat kring ett nytt torg.

Älvsjö är präglad av tydliga byggnadselement från olika tidsepoker sida vid sida. Det nya stadsutvecklingsprojektet i centrala Älvsjö lägger ett nytt lager till platsens historia. Projektet knyter ihop de tidigare tidslagren, bebyggelse-enklaverna, och skapa ett samlande centrum där torget är en central del.

Torget är placerat i direkt kontakt med ett nytt resecentrum, och blir navet i de olika bebyggelsestrukturerna från olika tidsepoker. Torget ska bidra till Älvsjös lokala identitet och samtidigt spegla den regionala och nationella roll som resecentrum, Älvsjömässan och andra verksamheter har. Vår tolkning är ett modernt stationstorg som bejakar dynamiken där folk är i rörelse till och från stationen och där det finns karaktärsskapande element som svarar på behovet av att vistas på torget.

VÅR MÅLSÄTTNING har varit att utforma ett förslag med några få platsspecifika

och karaktärsstarka material och element, som löser de funktioner och behov som kan finnas på torget. På det enkla, öppna torget ska det även finnas plats för oförutsägbara möten och händelser.

Resecentrum, som i sin planform sträcker ut sig med armar åt olika håll kommer att få rollen som märkesbyggnad, ett signum för det nya Älvsjö. Torget är en förlängning av resecentrum i idé, form och uttryck. Det ska stärka den identitet resecentrum skapar i centrum.

BELÄGGNINGEN BÅDE i resecentrum och på torget består av två sorters skiffer, Alta och Oppdal, som gör att torgytan skiftar i olika nyanser. Stora rektangulära hållar i formatet 450x900 millimeter tar upp fasadindelningens geometri och proportioner från resecentrum.

Skifferbeläggningen fortsätter in i byggnaden men då i ett mindre format. På så sätt flätas resecentrum och torg ihop och bildar en enhet. Skifferbelagda gångytor är satta i bruk, medan körytor är satta i sättsand och obundet bärlager av samkross.

På den körbara torgytan i södra delen på torget är skifferplattan mindre och rektangulär, 295x295 millimeter, för

att klara trafik. Denna storlek inklusive fogar passar i hållarnas modulumått, så att genomgående fogar uppnås över hela torgytan.

Torget är samtidigt en lokal mötesplats där de ingående elementen svarar på behovet av händelser i den mindre skalan som handlar om att mötas, stanna upp och vistas på torget.

Vi hämtade inspiration från den värmande brasan, elden, som skapar intimitet, ljus och värme utomhus. En tidlös symbol för gemenskap som är en mycket viktig aspekt i stadens fysiska offentliga rum. Utifrån denna har vi skapat ljusbänkar, som lyser och värmer.

ANDRA VIKTIGA ELEMENT på torget är det lekfulla vattenspelet, den linspända belysningen med klockformade röda armaturer som är placerade mellan träden, japansk Zelkova. Dessa vandrar över torget i en friare komposition som knyter ihop torget med Lerkrogens lilla park. De långa generösa sofforna kompletterar de varma och lysande informella sittplatserna på torget.

Centralt på torget, intill träden och under den linspända belysningen, har plats för torghandel planerats. ■

Projekt: Älvsjö torg, Stockholm.

Beställare: Exploateringskontoret, Stockholms stad.

Landskapsarkitekt: Åsa Drougge med flera, Nivå Landskapsarkitektur.

Stenleverantör: Minera Skiffer med flera.

◀ Böljande bänkar lyser och värmer, som ett slags stiliserade lägereldar.

Två sorters skiffer, Oppdal och Alta, har lagts i ett mönster som korresponderar med Resecentrums fasad.

